

MOSTY - NASZE SŁOWO

Rok IV

Nr 11 (415)

Łódź, czwartek 27 lipca 1949 r.

Pismo Żydowskiej Partii Robotniczej
(Poalej-Sjon Haszomer Hacair)
Wychodzi trzy razy w tygodniu
we wtorki, czwartki i soboty

Pomnik ku czci poległych bojowników Cwa Hagana

TEL-AWIW (Kol Israel). Decyzją wydziału Ministerstwa Obrony utworzono komisję, w skład której wchodzi przedstawiciele rodzin żołnierzy Cwa Hagana poległych w wojnie wyzwolenczej. Nowo powstała komisja ogłosiła konkurs na projekt pomnika ku czci poległych.

Komisja zwróciła się z apelem do samorządów miejskich oraz kibuców, aby nie budowały pomników na własną rękę do czasu, gdy rozstrzygnięte zostaną wyniki konkursu. Najlepsze projekty zostaną następnie zrealizowane.

WSPÓLPRACA IZRAELSKO - ARABSKA NA POLU OŚWIATY

TEL-AWIW (Kol Israel) Staraniem Ministerstwa Oświaty zorganizowano w Naceret spotkanie nauczycieli arabskich i żydowskich. Była to pierwsza tego rodzaju konferencja w Palestynie.

Jeden z nauczycieli arabskich wygłosił referat w którym omówił aktualne problemy pracy pedagogicznej. Jedną z nauczycielek arabskich omówiła współczesną twórczość poetów arabskich.

Po Zjeździe uczestnicy konferencji zwiedzili historyczne zabytki w Naceret, po czym byli podejmowani przez Zarząd Miejski.

Stanowisko ZSRR zdecydowało

o uzyskaniu niepodległości przez naród żydowski

Obrady Towarzystwa Przyjaźni z ZSRR w Tel Awiwie

TEL-AWIW (PAP). W Tel-Awiwie za kończyły się obrady III zjazdu Towarzystwa Przyjaźni z ZSRR z udziałem około 400 delegatów, reprezentujących 110 oddziałów terenowych Towarzystwa. W prezydium zjazdu zasiadali wybitni działacze społeczni i polityczni Izraela, przedstawiciele świata naukowego, kulturalnego i artystycznego oraz przedstawiciel

poselstwa radzieckiego w Tel-Awiwie.

Mówcy potępiłi decyzję KC partii rządzącej „Mapaj” wystąpienia z szeregow Towarzystwa. Jak podkreślił wybitny działacz żydowski dr. Sneh, decyzja ta nie potrafiła osłabić obozu przyjaźni z Związkiem Radzieckim. Każdy kto jest zainteresowany w postępie swego narodu i państwa — oświadczył mówca — winien roz-

wijać przyjaźń z Związkiem Radzieckim — ostoją sił postępowych na całym świecie. Przewodniczący zjazdu b. minister rolnictwa A. Cyzling stwierdził, że przyjaźń ze Związkiem Radzieckim jest ręką mianą niepodległości politycznej i gospodarczej Izraela.

Przedstawiciele ludności arabskiej, zamieszkującej Izrael zaznaczyli, że Arabowie walczyć będą o realizację celów Towarzystwa.

W skład wybranego Komitetu Centralnego Towarzystwa weszło wielu deputowanych do Zgromadzenia Narodowego, m. in. dr. Sneh i b. minister Cyzling. W uchwałonej rezolucji podkreślono, że stanowisko Związku Radzieckiego było decydującym czynnikiem, który umożliwił narodowi żydowskiemu zdobycie niepodległości politycznej.

Obchód święta PKWN w Tel Awiwie

TEL-AWIW (Kol Israel) Konsul Rzeczypospolitej w Tel-Awiwie Rafał Łoc urządził przyjęcie z okazji Święta Odrodzenia Polski. Na przyjęciu obecni byli członkowie rządu izraelskiego, posłowie do parlamentu, przedstawiciele instytucji i społeczeństwa.

Na ręce konsula nadeszły setki depech z wyrazami podziękowania za pomoc, oka-

zaną Izraelowi przez Polskę na arenie międzynarodowej.

Pełniący obowiązki Prezydenta Państwa przewodniczący parlamentu izraelskiego Josef Szpryncak wystosował na ręce Prezydenta R. P. Bolesława Bieruta depeszę gratulacyjną z okazji piątej rocznicy odzyskania niepodległości.

Uroczystość z okazji zawarcia umowy handlowej między Polską a Izraelem

WARSZAWA (BIPI) — Towarzystwo Przyjaźni Izraelsko - Polskiej wydało w Tel - Awiwie w dniu 20-go czerwca br. uroczyste przyjęcie z okazji zawarcia umowy handlowej między Polską a Izraelem.

Minister Izraela w Polsce J. Barzilaj powiedział m. in.: „Przyjaźń między narodami i państwami wymaga stałego pielęgnowania. Obowiązek ten ciąży nie tylko na dyplomatach i rządach, lecz również na społeczeństwach, na ludziach gospodarki, nauki, literatury i sztuki. Przyjaźń okrzepła podczas burzy, przetrwała zmienne czasy”.

Konsul Generalny Rzeczypospolitej Polskiej R. Łoc oświadczył: „Jestem upoważniony do oświadczenia imieniem mego Rządu, iż spełnimy wiernie wszystkie punkty umowy handlowej. Nie bacząc na różnice ustrojów, Polska jest gotowa do zawarcia podobnych umów z każdym państwem na zasadach równości. Jeszcze w r. 1947, zanim powstało Państwo Izrael, zaproponowała Polska Agencji Żydowskiej do spraw Palestyny zawarcie umowy handlowej”.

Przewodniczący delegacji handlowej Izraela Dr Meron zaznaczył, iż Polska zajmuje ósme miejsce w szeregu krajów eksportujących do Izraela. Członek delegacji handlowej Dr Bezner opowiedział o potęg

nym wrażeniu, jakie wywiera odbudowa Polski.

Dr Sz. Frydman, Dyrektor Departamentu Wschodnio - Europejskiego Ministerstwa Spraw Zagranicznych, podkreślił: „Umowa handlowa jest pierwszym wynikiem normalnych i przyjaznych stosunków między Izraelem i Polską. Lecz na tym nie koniec. Spodziewamy się, iż dojdziemy do porozumienia również w innych dziedzinach”.

Na zakończenie wyświetlono film o działalności Poselstwa Izraela w Polsce.

REALIZACJA POLSKO-IZRAELSKIEJ UMOWY HANDLOWEJ.

TEL-AWIW (Kol Israel) Do portu w Haifa przybył pierwszy transport towarów z Polski, dostarczonych na zasadzie podpisanej niedawno w Warszawie umowy handlowej. W najbliższym czasie oczekiwane jest przybycie dalszych transportów.

Przewodniczący CRZZ Aleksander Zawadzki o wynikach Kongresu SFZZ w Mediolanie

Przewodniczący CRZZ ob. Aleksander Zawadzki omówił niektóre zagadnienia polskie go ruchu zawodowego na tle Kongresu SFZZ w Mediolanie.

Ob. Zawadzki stwierdził m. in. że poziom życiowy klasy robotniczej w St. Zjednoczonych Ameryki i krajach zmarszalizowanych jest nieustannie atakowany, prawa związków zawodowych brutalnie naruszane, a dzieje się to przy współudziale sprzedających agentów burżuazji w ruchu robotniczym w rodzaju Deakina, Carey'a, Kuppera i im podobnych.

Szczególnie bezwzględnie rozprawia się burżuazja z interesami mas pracujących i związkami zawodowymi w krajach kolonialnych, czego wstrząsające dowody przytaczali na Kongresie delegaci tych krajów. Mimo nieudanych ataków i prób likwidacji, SFZZ wyszła z II Kongresu znacznie wzmocniona — liczebnie, organizacyjnie i ideologicznie. Mocniej związały się z sobą cen-

trale związkowe krajów wchodzących do SFZZ, szerzej niż kiedykolwiek dotychczas o garnęła ona związki krajów Azji, Afryki, Ameryki Południowej.

POTEŻNYMI I NIEWZRUSZONYMI TRZONAMI SFZZ SA ZWIĄZKI ZAWODOWE ZSRR I KRAJÓW DEMOKRACJI LUDOWEJ, CHIN LUDOWYCH, FRANCJI I WŁOCH.

Oceniając rolę polskiego ruchu zawodowego w walce o światową jedność związkową, i o pokój, ob. Zawadzki oświadczył:

Lepiej zrozumieć rolę, jaką nasze związki odgrywają i będą odgrywały w walce o światową jedność ruchu zawodowego, tak potrzebnej w walce o trwały pokój.

Rola ta będzie narastała w miarę dalszego krzepnięcia naszych związków zawodowych, usprawniania ich pracy, narastania ich znaczenia w budowie Polski Socjalistycznej oraz zacieśniania naszych więzów współpracy międzynarodowej w ramach SFZZ.

Związkowcy odbudowują Warszawę

Centralna Rada Związków Zawodowych powzięła uchwałę w sprawie udziału ruchu zawodowego w akcji odbudowy Stolicy. Sekretariat CRZZ podkreśla w uchwale, że wkraczamy w nowy etap odbudowy i rozbudowy Stolicy i w związku z tym postanawia m. in.:

Powiązanie najbliższej pracy instancjami związkowych z odpowiednimi Komitetami Odbudowy Warszawy i uczynić je odpowiedzialnymi przed swoimi wyższymi instancjami za pracę Komitetów Odbudowy Warszawy w zakładach pracy.

Dla uczczenia Kongresu Odbudowy

Warszawy przekazać z oszczędności CRZZ dziesięć milionów złotych na budowę robotniczo - chłopskiego ośrodka kultury, przy nowej wielkiej Marszałkowskiej, oraz zaoszczędzać i przekazywać corocznie określoną sumę na odbudowę Warszawy.

Wezwać wszystkie organizacje i instancje związkowe do poprowadzenia systematycznej akcji pod hasłem mobilizowania maksymalnej ofiarności ludzi pracy miast i wsi na głęboko słuszny i szczytny cel odbudowy bohaterkiej Stolicy Polskiej — Ludowej Warszawy.

70 tys. imigrantów otrzyma stałe mieszkania do końca bież. roku

TEL-AWIW (Kol Israel) Przewodniczący Agencji Żydowskiej Berl Lockor oświadczył, że do końca br. zapewni się stałe mieszkania 70 tysiącom imigrantów, przebywających w obozach przejściowych. Budżet Agencji na rok 1949 wynosi 50 milionów funtów izraelskich.

Na konferencji prasowej, w dniu 24 lipca kierownik izraelskiego ministerstwa skarbu Dawid Horowitz oświadczył, że 70 proc. ogólnej ilości imigrantów przybyłych do kraju od chwili proklamacji państwa zdołano już zaaklimatyzować i urządzić na stałe. Liczbę przybyłych imigrantów ocenia się na 250 tysięcy, z czego jedynie 70 tysięcy przebywa w obozach przejściowych na terenie całego kraju. Reszta tj. około 180 tysięcy osób wchłonięta została przez życie gospodarcze państwa.

Zdaniem przedstawiciela ministerstwa skarbu, rząd „zdoła osiągnąć pewne wyniki w walce z inflacją”. Ceny towarów powszechnego użytku uległy obniżce. Ilość emitowanych banknotów pozostaje w stałej proporcji do przyrostu ludności.

Do końca br. import wyrazi się sumą 60 milionów funtów. Przywóz ten tylko w części pokryty zostanie eksportem, na który składają się głównie owoce, brylanty i inne towary. Łącznie eksport wyrazi się sumą 12 milionów funtów. Po stronie dochodów należy też wymienić sumę 6 milionów funtów, uzyskanych na skutek wzrostu ruchu turystycznego.

Rząd planuje uruchomienie zakładów „Eszlagu”, bowiem eksport artykułów chemicznych stanowiłby poważne źródło dochodów.

Dawid Horowitz wspominając o pogroźkach państw arabskich, które zapowiedziały bojkot i blokadę gospodarczą Izraela, stwierdził, że państwa te zakupywały jedynie 11 proc. eksportu palestyńskiego. Żydzi natomiast sprowadzali z krajów arabskich znacznie większą ilość towarów. Stąd wniosek, że zapowiedziany bojkot gospodarczy zwróci się przeciw jego inspiratorom i twórcom.

REZYGNACJA PREMIERA EGIPSKIEGO
LONDYN (PAP). Z Kairu donoszą, że premier egipski Ibrahim Abdal Hadil Pasza podał się do dymisji.

W kraju socjalizmu

Rośnie dobrobyt

Opublikowane niedawno urzędowe statystyki amerykańskie wykazują, że kureczy się systematycznie produkcja stali i in. ważniejszych gałęzi przemysłu USA. Rośnie w związku z tym bezrobocie i komplikują się wewnętrzne kłopoty Stanów Zjednoczonych. Maszy pracujące, na które przerzuca się ciężar narastającego kryzysu, są wzburzone. Tym bardziej, że Wall Street szuka dla siebie rantunku w kosztownych i awanturnych imprezach politycznych, pechających świat do nowych powikłań, które monopolistom nie wiele chyba pomogą...

W tym samym czasie, kiedy fiasco odnoszą starania o poprawę położenia w krajach zmarshallizowanych, gdy jak lawina nadciąga na świat kapitalistyczny ostry kryzys ekonomiczny — w Związku Radzieckim, tak bardzo zniecierliwionym przez bankierów i fabrykantów zza Oceanu — notowane są coraz wspanialsze sukcesy gospodarcze. Przed kilku dniami Centralny Urząd Statystyczny przy Radzie Ministrów ZSRR ogłosił szczegółowy komunikat o wykonaniu planu gospodarczego w drugim kwartale 1949 r. Wyniki świadczą o nieustannym wzroście potencjału ekonomicznego państwa socjalistycznego. Produkcja przemysłowa i rolna wzrosła globalnie o 20 procent. Zwiększono inwestycje ogólne i obroty towarowe, zwłaszcza towarów konsumpcyjnych, przez co osiągnięto dalsze podniesienie się stopy życiowej ludności ZSRR.

Przytoczmy kilka cyfr, które dają najlepsze wyobrażenie o poprawiającej się sytuacji i imponującym rozwoju gospodarki narodowej Związku Radzieckiego.

Produkcja surowców, stali, szyn kolejowych, węgla, nafty, samochodów, trolejbusów, wałków, papieru, cementu, tkanin, turbin, motorów elektrycznych, barwników itd. itd. — zwiększyła się od 12 do 90 proc. (szyny, żelazki, kombajny zbożowe). W szczególności notowany jest wzrost produkcji w przemyśle budowy maszyn, jak obrabiarek, przedruków, warsztatów tkackich, plugów i traktorów. Zwiększył też wydatnie produkcję przemysł chemiczny, wyrabiający nawozy sztuczne, sole kaustyczne, barwniki syntetyczne, opony itp.

O 31 proc. wzrosła produkcja cegły, o 41 proc. domów standardowych, o 106 proc. aparatów radiowych.

Przemysł spożywczy również ma ogromne osiągnięcia. Zwiększono produkcję (i obroty) takich artykułów jak papierosy, tuszce roślinne, wędliny, mydło, herbata, ryby, piwo itd. itd. Prócz tego podniosła się produkcja w przemyśle obuwianym i konfekcyjnym (zwiększenie o 35 procent) i wielu innych.

Notowany jest także wzrost powierzchni zasiewów pszenicy i innych zbóż, wzrost pogłowia bydła i trzody (o 79 proc.), owiec (11 proc.), itp.

Masa towarowa dóbr konsumpcyjnych rzucających na rynek, wydatnie poprawiła zapotrzebienie mas pracujących.

Wszystkie te czynniki wpłynęły w konsekwencji na obniżkę cen, z drugiej zaś strony — na zwiększenie zapotrzebowania na siłę roboczą. Dość powiedzieć, że w II kwartale rb. zatrudniono w ZSRR o 1.600.000 robotników więcej, niż w poprzednim kwartale, oraz, że wydajność pracy zwiększyła się przy tym o 15 procent!

Na marginesie tych wspaniałych osiągnięć prasa radziecka pisze z dumą, iż przedterminowe wykonanie planu tegorocznego i powojennej pięcioletki, przyspieszy marsz ZSRR ku komunizmowi.

Jest to zupełnie zrozumiałe. Wyniki osiągnięte wyraźnie mówią o wyższości socjalistycznej, planowanej gospodarki nad zgnilym systemem kapitalistycznym. Socjalizm buduje bowiem swoje życie na pracy pokojowej, a nie na rachubach wojennych i wyzysku, może przeto masom ludowym zabezpieczyć coraz lepszy dobrobyt i szczęście. (sg)

Imigracja i kolonizacja w cefrach

Izrael czeka na młodzież żydowską z krajów zachodu

LONDYN (ZAT). W drodze do Niemiec i Austrii, kierownik Wydziału Organizacyjnego Agencji Żydowskiej Eliahu Dobkin zatrzymał się w Londynie gdzie odbył szereg konferencji z przywódcami ugrupowań żydowskich.

Na konferencji prasowej, urządzonej przez Wydział Informacyjny Agencji w Londynie, Dobkin przedstawił najnowsze dane statystyczne, dotyczące aliji do Izraela z różnych krajów. Zwrócił się on zarazem z energicznym apelem do Żydów państw zachodnich, aby powiększyli zarów-

no swe wysiłki finansowe na rzecz gigan-

tycznego dzieła imigracji i absorpcji mas żydowskich w Izraelu jak i swój udział własny w dostarczeniu państwu żydowskiemu odpowiedniego materiału ludzkiego. Dla plastycznego uaoacznienia tempa imigracji oraz ogromu zadań stojących przed narodem żydowskim — Dobkin podał pewne cyfry porównawcze. Łącznie z trzema transportami przybyłymi do Izraela w połowie lipca, liczba imigrantów przybyłych do Izraela od czasu utworzenia państwa, wzrosła do 263 tysięcy osób. Oznacza to wzrost ludności żydowskiej Izraela o 37

procent i 60 procent imigracji żydowskiej całego okresu trwania mandatu brytyjskiego. W ramach kwoty, przyznanej w swoim czasie przez władze mandatowe, sprowadzenie do kraju takiej ilości ludzi musiałoby trwać conajmniej 15 lat.

Bardzo ważną rolę w dziele imigracji odgrywa flota Izraela która przewozi obecnie własnymi okrętami 80 procent ogółu imigrantów.

Niemniej olbrzymie proporcje przybrały wysiłki i osiągnięcia młodego państwa w dziedzinie kolonizacji.

Od czasu powstania państwa założono 96 nowych osiedli — z tego 35 w miejscowościach opuszczonych przez Arabów oraz 60 nowych, w korytarzu łączącym Jerozolimę z wybrzeżem. Przeciętnie co 4 dni powstaje nowe osiedle, podczas gdy za czasów mandatu zakładano w przybliżeniu 4 osiedla na rok. W nowych osiedlach wiejskich rozmieszczono 25 tysięcy imigrantów, co oznacza wzrost kolonizacji rolnej o 40 procent. Na cele tej kolonizacji wydano w pierwszym roku istnienia państwa 23 milionów funtów, 9 milionów funtów ziemi znajduje się obecnie w uprawie.

Niemniej jednak zaznaczyć należy, że te rezultaty nie rozwiązują problemu zaludnienia Negewu i Zachodniej Galilei które pozostają dotychczas nieomal pustkowiem, ponieważ wśród nowoprzybyłych do kraju Żydów trudno znaleźć kandydatów dla osiedlenia się w tych okolicach. Obszary te skazane są prawie wyłącznie na pionierów urodzonych w Palestynie. Na 8 tysięcy osiedleńców tych okolic, 6 tysięcy rekrutuje się z rodowitych palestyńczyków. Problem kolonizacji w Negewie i Zachodniej Galilei rozwiązać może tylko imigracja chaluucowa. Dziesiątki tysięcy chaluuców przybyć muszą do kraju, aby spełnić to zadanie.

Potrzebne nam są fantastyczne sumy pieniędzy i potrzebny nam jest osobisty udział w dziele odbudowy młodzieży żydowskiej wszystkich krajów świata. Zagadnienie Negewu i Jerozolimy nie będzie rozwiązane, jeżeli nie zdołamy w szybkim tempie zaludnić południowych ziem Izraela i korytarza jerozolimskiego.

Tak samo w Zachodniej Galilei istnieje próżnia, a próżnia ta długo się nie utrzyma. O ile my jej nie zapełnimy, zapełnią ją inni.

We wrześniu ma się zebrać w Paryżu konferencja dla przedyskutowania powyższych zagadnień. Do różnych krajów wysłano setki instruktorów ruchu chaluucowego. My w Izraelu — zakończył Dobkin swoje wywody — odczuwamy pilną konieczność rozwiązania tych zagadnień, które z miesiąca na miesiąc i z tygodnia na tydzień stają się coraz bardziej palące.

Na widowni

Festival młodzieżowy w Budapeszcie

PRAGA (Telepress) 23. 7. — Sekretarz generalny Międzynarodowego Związku Studentów, Tom Madden, podał wczoraj do wiadomości, że w światowym festivalu młodzieżowym, który odbędzie się w sierpniu w Budapeszcie — weźmie udział 500—600 młodych studentów i robotników brytyjskich. Przybędą oni z własną orkiestrą i grupą recytatorską, która przedstawi dramatyczny obrazek na temat walki ludzkości o lepszą przyszłość. Studenci brytyjscy przyniosą dwie grupy artystyczne i odegrają sztukę o społecznej tematyce. Szkoccy członkowie delegacji urządkują pokaz sportowy.

Madden stwierdził dalej, że mimo wysiłków imperialistów, czyniących trudności delegacjom z krajów zachodnio-europejskich i kolonii — do Budapesztu przybędą 72 delegacje, liczące ponad 10 000 członków. Ataki reakcyjne przyczyniły się jedynie do wzmocnienia międzynarodowej solidarności młodzieży, która wyraża się między innymi w podarunkach zesłanych z okazji festivalu. Na przykład młodzież austrijska ofiarowała Zoo budapeszteńskiemu kangura, zaś młodzież brytyjska przesała do Budapesztu szereg pieśni festivalowych.

Festival trwać będzie dwa tygodnie. W dniu jego otwarcia, z samolotów spadnie deszcz kwiatów na zgromadzone delegacje młodzieżowe, a sztafety przyniosą orędzia z czterech stron świata. 19-go sierpnia 7.000 łódek i 14 statków parowych pływac będzie wieczorem po Dunaju, na którego brzegach odbędzie się wielkie uroczystości. Młodzież brytyjska złoży podarunki młodzieży malańskiej a delegacja francuska — delegatom wietnamskim, wyrażając w ten sposób potępienie dla nacisku kolonialnego.

Wiele wybitnych osobistości obiecało przybyć na festival. Wśród nich znajduje się znany naukowiec francuski profesor Fryderyk Joliot-Curie.

Słowa p. ministra a rzeczywistość...

Wystąpienie dr. Dow Josefa przed mikrofonem Kol Israel

TEL AWW (Kol Israel) Minister zaopatrzenia Dow Josef przedsięwziął ostatnio wzmoczoną kampanię propagandową, mającą na celu „wykazanie” rzekomych sukcesów swej polityki w dziedzinie aprowizacji i walki z drożyzną. W ślad za niedawnym wystąpieniem na forum parlamentu, minister wygłosił przemówienie przed mikrofonem „Kol Israel”. Dr Dow Josef stwierdził, że akcja rządu przeciw drożyznie została uwieńczona powodzeniem, co daje się stwierdzić już po upływie półtora miesiąca, jaki minął od chwili zapoczątkowania tej akcji. Mówca stwierdził, że ministerstwo podjęło kroki mające na celu zaopatrzenie ludności w żywność oraz jej sprawiedliwe rozdzielnictwo. Robotnikom ciężko pracującym przyznano dotacje żywnościowe. Zdaniem ministra — raczej żywnościowe są zupełnie wystarczające. Dow Josef jeszcze raz powołał się na autorytet „specjalisty w kwestiach żywności”, nie wspominając już jednak tym razem, że był to ekspert amerykański. (Jak wiadomo, na jednym z ostatnich posiedzeń parlamentu Dow Josef użył tego argumentu w odpowiedzi na zarzuty dr Sneh który jako lekarz stwierdził, że raczej żywnościowe nie są wystarczające). Minister dodał,

że przy jego resorcie czynna jest piętnasto-osobowa „komisja naukowców”, która pracuje jako ciało doradcze badając problemy wyżywienia ludności.

W dalszym ciągu Dow Josef stwierdził, że rząd zadał cios czarnemu rynkowi oraz ograniczył zyski importerów. (Jak wiadomo, Mapam domaga się upaństwowienia importu, gdyż jedynie to może uregulować asortyment towarów importowanych oraz ich kalkulację).

Jak gdyby „nie wiedząc” o mnożących się ostatnio strajkach i demonstracjach przeciwko drożyznie i obniżeniu stopy życiowej ludzi pracy minister oświadczył z całym spokojem, że statystyki sporządzone przez jego ministerstwo wykazują, iż rodzina robotnicza składająca się z czterech osób wydaje na swe utrzymanie miesięcznie 7 funtów mniej, aniżeli przed podjęciem akcji rządowej. Oszczędność jest niewspółmiernie wyższa od przeprowadzonej przez rząd obniżki dodatku drożyznianego.

Stwierdziwszy, że rząd Izraela dąży do rozszerzenia produkcji przemysłowej i rolniczej, min. Dow Josef zakończył swe przemówienie apelem do społeczeństwa aby poparło politykę gospodarczą rządu.

Sprawy dotyczące Izraela

na wrześniowej sesji Generalnego Zgromadzenia ONZ

TEL-AWIW (Kol Israel) W dniu 23 bm. opublikowano w Lake Success projekt porządku dziennego nadchodzącej sesji Generalnego Zgromadzenia, która rozpocznie się 20 września. Na porządku dziennym obrad znajdzie się między innymi kwestia ustanowienia kontroli międzynarodowej w Jerozolimie oraz problem pomocy uchodźcom arabskim.

Pełniący obowiązki sekretarza ONZ oświadczył w rozmowie z przedstawicielami prasy że od sprawozdania Komisji Pojednawczej zależeć będzie czy i jakie fragmenty problemu palestyńskiego rozpatrywane będą na sesji wrześniowej. Komentarz

jąc porozumienie izraelsko-syryjskie, sekretarz ONZ oświadczył, że niewątpliwie ugodą ta przyczyni się do ostatecznego rozwiązania konfliktu palestyńskiego oraz ułatwi prace Komisji Pojednawczej w jej dążeniu do ustanowienia trwałego pokoju na Bliskim Wschodzie.

Mówiąc o problemie uchodźców arabskich przedstawiciel ONZ stwierdził, że sytuacja uchodźców uległa pewnej poprawie, ponieważ wpłynęły subsydia poszczególnych państw — członków ONZ przeznaczone na cele pomocy. Umożliwi to kontynuowanie pomocy materialnej uchodźcom do września bieżącego roku.

Dokoła konferencji w sprawach Bl. Wschodu

TEL-AWIW (Kol Israel) W Londynie obraduje nadal pod kierownictwem min. Bevina konferencja przedstawicieli brytyjskich, akredytowanych przy rządach arabskich na Bliskim Wschodzie.

Na konferencję przybyli również dowódcy Legionu Arabskiego Glubb Pasza oraz premier rządu transjordanjskiego. Za dwa tygodnie przybyć ma do Londynu na osobiste zaproszenie Bevina Emir Abdulla

W jednym z ostatnich numerów „Timesa” ukazał się charakterystyczny artykuł, poświęcony konferencji. Autor twierdzi, że zadaniem obrad jest „zapewnienie stabilizacji rządów arabskim, które zagrożone są na skutek rosnących stale wpływów komunistycznych w tych krajach”. Pismo konkluduje że polityka brytyjska na Bliskim Wschodzie nastawiona będzie w przyszłości w kierunku realizowania reform społecznych(!!) na tym terenie.

"ECONOMIST" O SYTUACJI WIELKIEJ BRYTANII NA ŚRODKOWYM WSCHODZIE

LONDYN (PAP) — Omawiając rozporządzenia w dniu 21 bm. konferencje brytyjskich przedstawicieli dyplomatycznych na Środkowym Wschodzie — czasopismo „Economist” podkreśla, że asumpt do zwołania tej konferencji da-

ło kompletne „bankructwo polityki brytyjskiej na Środkowym Wschodzie”.

Podstawowe cele Wielkiej Brytanii i Stanów Zjednoczonych na Środkowym Wschodzie w zasadzie pokrywają się, gdyż jednemu i drugiemu mocarstwu chodziło o wykorzystanie Środkowego Wschodu jako bazy wypadowej przeciwko ZSRR — stwierdza „Economist” lecz konkurencja obu tych imperializmów doprowadziła do ostrego konfliktu.

Przed drugą wojną światową kraje Środkowego Wschodu stanowiły niemal całkowicie domene brytyjską, zaś jedynym „sprzymierzeńcem” Stanów Zjednoczonych był w rejonie Środkowego Wschodu król Arabii Saudyjskiej Ibn-Saud.

Zwrot w układzie sił datujący się od roku 1945 — stwierdza „Economist” — doprowadził do znacznego zmniejszenia się wpływów Wielkiej Brytanii na Środkowym Wschodzie.

Egipt odmówił przedłużenia mocy obowiązującego traktatu anglo-egipskiego, który dawał Wielkiej Brytanii całkowitą władzę nad tym krajem. Stany Zjednoczone wyparły Wielką Brytanię z rynków egipskich.

Zwycięstwo militarne i stabilizacja państwa Izrael zachwiała „porozumienie” przez Wielką Brytanię Liga Państw

Arabskich.

Irak odrzucił traktat, który zapewniał mu jedynie pozory „niezależności” przy zachowaniu dominującej pozycji brytyjskiego Foreign-Office.

Niedawny zamach stanu w Syrii, dokonany przez Hosni-El-Sayema definitywnie rozbił Ligę Arabską i pokrzyżował brytyjskie plany oddania „królestwa Wielkiej Syrii” pod władzę ostatniego sojusznika Wielkiej Brytanii — króla Transjordanii Abdulla.

Przed drugą wojną światową Wielka Brytania, odgrzewająca dominującą rolę na Środkowym Wschodzie panowała również nad źródłami naftowymi tego terenu — lecz po drugiej wojnie światowej rozpoczęła się tam zakrojona na szeroką skalę penetracja kapitału amerykańskiego, zaopatrującego rafinerie i szwy naftowe w nowoczesne maszyny w rozmiarach, którym Wielka Brytania nie mogła oczywiście dorównać.

Rozpoczęła się seria ustępstw ze strony Wielkiej Brytanii Wielka Brytania gotowa jest i do dalszych ustępstw, lecz Waszyngton nie kwapi się z porozumieniem, pragnąc w międzyczasie tak uzmocnić swą pozycję na Środkowym Wschodzie, aby Wielka Brytania musiała za „porozumienie” zapłacić „większą cenę”.

VIII rocznica wybuchu wojny radziecko-nazistowskiej obchodzona w Izraelu

TEL AWIW (Kor. wł.) — W sali kina „Mugrabi” w Tel Awiwie odbyło się wielkie zebranie ludowe, poświęcone ósmej rocznicy napadu wojsk nazistowskich na ZSRR. Zebranie, zorganizowane staraniem Ligi Przyjaźni Izraelsko-Radzieckiej, wyślało depesze powitalne do rządu i narodu ZSRR oraz do Armii Radzieckiej.

Na wiecu obecny był attache dla spraw kultury przy poselstwie radzieckim w Izraelu, Fiodorin.

Zebranie zajął sekretarz generalny Ligi L. Tarnopoler, który w zwięzłych słowach sprecyzował historyczne znaczenie daty 22 czerwca 1941 r. oraz cele wojny wyzwoleniczej i pokoju.

Obecni burzliwymi oklaskami powitał przywódcę Mapam tow. J. Zerubawla, który — podniósł w swym przemówieniu, iż duch Rewolucji Październikowej ożywił szeregi Armii Czerwonej. Niezlomny duch ten rozstrzygnął o losach wojny.

Tow. Zerubawel omówił decydującą rolę Związku Radzieckiego i państw demokracji ludowej w zmaganiach narodu żydowskiego o niezależność i podkreślił konieczność wiecznej przyjaźni z potężnym krajem, w którym urzeczywistnił się socjalizm i najszybciej hasła wolności człowieka.

Mówca wskazał na rewolucyjny i pionierski charakter odrodzenia narodu żydowskiego we własnej ojczyźnie i stwierdził, że potrzebna jest nam pomoc Związku Radzieckiego i wszystkich sił postępujących na świecie. Tow. Zerubawel zaapelował do młodzieży żydowskiej w krajach diaspory o okazanie aktywnej pomocy Izraelowi i jego wyzwolenicemu dziełu.

Rut Lubicz (Komunistyczna Partia Izraela) zaznaczyła, że data 22 czerwca winna być przestrożą dla podżegaczy wojennych. Opowiedziawszy zebranym o zwycięskim szlaku bohaterkiej Armii Czerwonej, mówczyni w ostrych słowach potępiła próby wskrzeszenia faszyzmu w Niemczech. Zmaganie o pokój toczy się obecnie w zgoła odmiennych warunkach.

Związek Radziecki i kraje demokracji ludowej urosły w siłę, a uciskane narody zrywają pięta ciemiężców i przyłączają się do obozu pokoju.

J. Kosoj (Mapai) stwierdził, że „dzień ów decydował o losach świata i ruchu robotniczego. Ofiarność obywateli radzieckich i jedność narodów ZSRR są godne najwyższego podziwu”.

Biblioteka w darze rolnikom żydowskim

WROCLAW (ZAP). Pracownicy żydowskich instytucji społecznych we Wrocławiu przyjęli dla uczczenia II Kongresu Związków Zawodowych zobowiązanie nawiązania ścisłej łączności z rolnikami żydowskimi w Kidlinie i Niemcy i ufundowanie dla nich biblioteki.

Dnia 10 bm. odbyło się uroczyste przekazanie członkom żydowskiej spółdzielni rolniczej w Kidlinie i Niemcy biblioteki — daru związkowców żydowskich z Wrocławia.

Przemówienia wygłosili: przewodniczący Okręgowego Komitetu Żydowskiego w Dzierżoniowie — ob. Rychter, przedstawiciel KP Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej — ob. Kawiak, delegat WKŻ we Wrocławiu — ob. Wolfowicz i przedstawiciel Żydowskiego Towarzystwa Kultury — ob. Garinberg.

Mówcy wyrazili nadzieję, że dar związkowców wrocławskich bardziej jeszcze zacieśni więzy współpracy pomiędzy miastem a wsią, we wszystkich dziedzinach życia gospodarczego i kulturalnego i wyrazili uznanie dla osiągnięć produkcyjnych rolników żydowskich.

W imieniu członków żydowskiej spółdzielni rolniczej przemówił przewodniczący spółdzielni ob. Goldfarb, który w serdecznych słowach podziękował za dar i zapewnił zebranych, iż ofiarowane książki znajdą w rolnikach chętnych i wdzięcznych czytelników.

W części artystycznej wystąpił zespół Dolnośląskiego Teatru Żydowskiego im. Estery Racheli Kamińskiej pod kierownictwem Izaka Grudberg-Turkowa.

Plenum WKŻ w Białymstoku

BIAŁYSTOK (ZAP). Dnia 16-go bm. odbyło się w Białymstoku plenarne posiedzenie Wojewódzkiego Komitetu Żydowskiego z udziałem przedstawicieli CKŻWP ob. Fiszergrunda, zaproszonych gości i delegatów żydowskich instytucji i organizacji społecznych.

Przed rozpoczęciem obrad zebrani złożyli hołd zmarłemu wodzowi narodu bułgarskiego — Georgi Dymitrowowi.

Referat sprawozdawczy z działalności WKŻ w Białymstoku w okresie I półrocza 1949 r. złożył sekretarz odpowiedzialny Komitetu ob. Białostocki, który zobrazował pracę

WKŻ w Białymstoku po reorganizacji. Sprawozdanie z działalności Żydowskiego Towarzystwa Kultury złożył ob. Czernichow. O pracy „TOZ-u” mówił ob. Hakmajer. Nad referatami sprawozdawczymi rozwinęła się dyskusja, w której udział wzięło 10 osób.

Dyskusję podsumował przedstawiciel CKŻ w P. ob. Fiszergrund.

Plenum zatwierdziło wniosek Koła PZPR przy Wojewódzkim Komitecie Żydowskim w sprawie urzędzenia uroczystego obchodu 6-cj rocznicy powstania w getcie białostockim.

Prasa izraelska o umowie z Syrią

TEL-AWIW (Kol Israel). Pisząc na temat zawartego ostatnio porozumienia z Syrią „Hacofe” stwierdza: Podpisana umowa zwraca nam Mizzmar Hajarden oraz umożliwia dostęp drogą lądową do Ejn-Gew Armia syryjska wycofała się do swej starej granicy. Umożliwi nam to zniszczenie fortyfikacji zbudowanych przez Syryjczyków na naszym terytorium z wielkim nakładem pracy i środków materialnych.

Zdaniem pisma, nie bez wpływu na przyjęcie przez pułkownika Zaima warunków porozumienia jest oddalenie się Syrii od W. Brytanii przy jednoczesnym zbliżeniu

do Francji. Stąd też wynika niechęć p.k. Zaima do wznowienia walki przeciwko Izraelowi.

„Dawar” pisze: Dzięki umowie osiągniemy stabilizację również w części kraju, sąsiadującej z Syrią. Zawarte porozumienie dowodzi, że można dojść do ugody z państwami arabskimi, jeśli tylko ominie się interwencję czynników obcych, zaiste resowanych w wznowieniu walk w Palestynie.

TRZYDZIESTOLECIE ISTNIENIA ŻYDOWSKIEJ AGENCJI TELEGRAFICZNEJ

W miesiącu lipcu Żydowska Agencja Telegraficzna obchodzi 30-lecie swego istnienia. Z tej okazji odbył się uroczysty bankiet na cześć Jakuba Landaua, jednego z założycieli i dyrektora ITA, urządzony staraniem Związku Literatów i Dziennikarzy Żydowskich w Londynie.

J. Landau otrzymał depesze gratulacyjne z Izraela i różnych krajów diaspory.

Z działalności „TOZ”

WARSZAWA (ZAP). Po I Ogólnokrajowym Zjeździe delegatów TOZ-u odbyłym w Warszawie w dniach 23 — 24 kwietnia br. zaczyna się w działalności TOZ-u nowy kierunek. Przeprowadzono zdrową i pozytywną krytykę i samokrytykę. Postulaty zdemokratyzowania kierownictwa TOZ-u, wyeliminowania biurokracizmu, uspołecznienia i umiarkowania akcji leczniczej i profilaktycznej, reglizują się coraz energiczniej. W skład nowej Rady Naczelnej i Zarządu Głównego TOZ-u weszli, obok przedstawicieli kół lekarskich i fachowych, także działacze społeczni. TOZ staje frontem do klasy pracującej i poczynił kroki celem dokładniejszego zaznajomienia się z warunkami pracy i stanem zdrowotnym pracowników spółdzielni i zakładów pracy.

Na skutek starań nowego Zarządu Głównego Ministerstwo Zdrowia włączyło wszystkie żłobki TOZ-u na terenie całego kraju w swą orbitę opiekuńczą i pomocową, a Zakład Ubezpieczeń Społecznych objął w swym planie leczenia od II półrocza br. wszystkie sanatoria i prewentoria TOZ-u.

Odbyta onegdaj w Walbrzychu uroczysta akademicka, poświęcona pierwszemu rocznicy tamtejszego szpitala TOZ-u im. D. Guzika, wykazała wysoki poziom i piękne wyniki pracy szpitala.

Dla uczczenia 5-ej rocznicy PKWN odbyło się dnia 22 lipca br. uroczyste otwarcie pawilonu gruźlicy kostnej w odremontowanym sanatorium TOZ-u dla gruźlicy - chorych w „Brius” w Otwocku, a w najbliższych dniach przeniesione zostaną pa ul. Szeroka 31 na Pradze: poradnia dziecięca, żłobek dzienny i ambulatoria TOZ-u warszawskiego, gdzie znajdują należycie, nowoczesnie urządzone pomieszczenia.

W tegorocznej akcji kolonijnej uczestniczy TOZ w skoordynowanych ramach Centralnej Komisji Kolonijnej.

Otwarcie Pawilonu Gruźlicy Kostnej w Sanatorium „Brius” w Otwocku

Zgodnie z zobowiązaniem Towarzystwa Ochrony Zdrowia Ludności Żydowskiej w Polsce (T.O.Z.) nastąpiło w dniu 22 bm. jako czynu lincowy TOZ-u z okazji 5-lecia Odrodzenia Polski uroczyste otwarcie Pawilonu Gruźlicy Kostnej w Sanatorium „Brius” w Otwocku.

Na uroczystości przybyli: ob. ob. wiceminister dr Kożuszniak (Min. Zdrowia), dr Wolański (K.C. PZPR), p.k. dr. Kostkiewicz (prezes P.C.K.), przedstawiciele CKŻ w P. ob. Smolar i Fiszergrund, sekret. gen. Jointu Berkski, rebin p.k. dr Kahana (Kongr. Relie), przedstawiciele władz miejskich m. Otwocka, reprezentanci prasy i instytucji społecznych, oraz liczni goście.

Po zapaleniu uroczystości przez prezesa TOZ-u dra Gołębiewskiego, przemówieniach wicemin. dr Kożuszniaka, dra Wolańskiego (K.C. PZPR) i dra Kostkiewicza (P.C.K.), — nastąpiło przecięcie wstęgi przez wiceministra dra Kożuszniaka i zwiedzenie Pawilonu Gruźlicy Kostnej.

W uznaniu zasług położonych dla organizacji T.O.Z. udekorował wicemin. dr. Kożuszniak obecnego prezesa TOZ-u dra Gołębiewskiego złotym krzyżem zasługi.

WIECZÓR POŚWIECONY PAMIĘCI DYMITROWA W ŻYDOWSKIM DOMU KULTURY W WARSZAWIE

WARSZAWA (ZAP) — 15-go lipca odbył się w Żydowskim Domu Kultury w Warszawie uroczysty wieczór poświęcony pamięci Georgi Dymitrowa.

Po wykonaniu marsza żałobnego Chopina, licznie zgromadzona publiczność powstała z miejsc i minuta ciszy, oddała hołd Wielkiemu Bohownikowi o postęp.

Referat o roli Georgi Dymitrowa w międzynarodowym ruchu robotniczym i w walce narodów ujarzmionych o swe wyzwolenie — wygłosił przewodniczący CKŻWP ob. Grzegorz Smolar.

W części artystycznej artyści teatrów polskich wykonali szereg utworów muzycznych oraz recytowali wiersze poświęcone Dymitrowowi.

WIECZORY MICKIEWICZOWSKIE I PUSZKINOWSKIE

LEGNICA (ZAP) W ramach odbywających się w Polsce uroczystości ku czci wieszczki narodu polskiego Adama Mickiewicza i genialnego poety rosyjskiego Aleksandra Puszkina. Oddział Żydowskiego Towarzystwa Kultury w Legnicy urządził ostatnio uroczyste wieczory poświęcone obu wieszczom.

Pierwsza akademicka Mickiewiczowska i Puszkiniowska odbyła się w świetlicy spółdzielni „Model”. Część artystyczna trafnie powiązana była z przemówieniami okolicznościowymi.

Akademicka poświęcona życiu i twórczości Mickiewicza i Puszkina odbyła się również w spółdzielni krawieckiej „Jedność w Legnicy”.

Polacy — autorzy „sztuk” rasistowskich na ławie oskarżonych

WARSZAWA (ZAP) — Sąd Apelacyjny w Warszawie przystąpił w dniu 20 lipca br. do rozpatrywania sprawy trzech literatów względnie impresariów teatralnych, którzy przez swą współpracę z hitlerowską propagandą działali na szkodę narodu i państwa polskiego. Na ławie oskarżonych zasiadł aktor, literat i reżyser teatralny — Tadeusz Wołowski oraz impresario teatralny i b. kierownik tzw. „Teatru Objazdowego GG” Tadeusz Hoffman i Halina Rapacka, która znajduje się za kratkami, sądzona jest zaocznie.

Wołowski i Rapacka wzięli udział w konkursie na sztukę teatralną, ogłoszonym wiosną 1942 r. przez niemiecki urząd propagandy w Warszawie. Warunki konkursu odpowiadały niemieckim pseudoteoriom rasistowskim, gdyż centralną ujemną postacią nadsyłanych sztuk miał być Żyd, roznoszący zarazki tyfusu i „zarażający aryjskie otoczenie”.

Nie bacząc na surowe zakazy polskiego ruchu oporu, do konkursu zgłosił się Wołowski, który był wówczas stałym dostawcą tekstów do teatryków zorganizowanych podczas okupacji przez niemiecką propagandę, jak również występował w niemieckim teatrze. Pracę swą nadesłała na konkurs również Halina Rapacka. Za swą wybitnie antyżydowską sztukę „Kwarantanna” Rapacka otrzymała wysoka nagrodę pieniężną.

Dnia 25 lipca rb. Sąd Apelacyjny w Warszawie ogłosił wyrok skazujący w procesie przeciwko T. Wołowskiemu, H. Rapackiej i T. Hofmanowi oskarżonym o działanie na szkodę Narodu Polskiego przez współpracę z propagandą hitlerowską.

Sąd skazał Tadeusza Wołowskiego na karę 5 lat więzienia z pozbawieniem praw publicznych i honorowych na okres 3 lat oraz przepadek mienia. Halinę Rapacką (zaocznie) i Tadeusza Hoffmana — po 10 lat więzienia z pozbawieniem praw publicznych i honorowych na ten sam okres czasu wraz z przepadkiem mienia.

W motywach wyroku Sąd podkreślił haniebną działalność oskarżonej Rapackiej, która wzięła udział w zorganizowanym przez Niemców konkursie i napisała sztukę „Kwarantanna”, propagującą eks terminację ludności żydowskiej. Wystawie niem tej sztuki, jak również zorganizowaniem specjalnego teatru propagandowego zajęli się oskarżony Hoffman. Sąd zwrócił uwagę na szczególne napięcie złej woli u Hoffmana, który szantażował artystów. Jeśli chodzi o oskarżonego Wołowskiego, to chociaż przewód sądowy nie dostarczył dowodów w postaci napisanej przez Wołowskiego sztuki, która zaginęła jednak ujawnione zostało w sposób niewątpliwy, że oskarżony wzięł udział w konkursie i sztukę napisał, więcej nawet, bo sztuka jego, jak również Rapackiej, została wyróżniona i nagrodzona, co by wskazywało niezbicie, że Wołowski otrzymał nagrodę, musiał spełnić warunki konkursu.

Sądownictwo w Izraelu a w krajach arabskich

TEL-AWIW (Kol Israel). W dniu 23 bm. trzynastu młodych prawników izraelskich otrzymało dyplomy z rąk prezesa Sądu Najwyższego w Jerozolimie. Była to trzecia z kolei promocja adwokatów od czasu powstania państwa Izrael.

Prokurator Sądu Najwyższego dr Herman wygłosił przemówienie, w którym mówiąc o obowiązkach, jakie oczekują no wych adeptów prawa, podkreślił, że zadaniem ich jest strzec sprawiedliwości i wolności.

W czasie uroczystości obecny był sędzia Sądu Najwyższego USA Douglas odbywa

jący podróż po krajach Bliskiego Wschodu. Przed przybyciem do Izraela zwiedził on szereg krajów arabskich, gdzie — jak stwierdził — sądownictwo nie stoi na wysokości zadania.

Douglas opublikował na łamach prasy amerykańskiej swe wrażenia z pobytu na Bliskim Wschodzie i stwierdził, że system sprawiedliwości na tych terenach oparty jest na protekcji i przepustwie. Relacje sędziego Douglasa wywołały energiczny protest ambasadora egipskiego w Waszyngtonie, który wydał specjalne demen-ti określając relacje te jako „nieprawdziwe”.

Rozłam w Lidze Arabskiej pogłębia się

TEL-AWIW (Kol Israel). Premier Libanu oświadczył że wszystkie państwa arabskie wyraziły zgodę na zwołanie obrad komisji politycznej Ligi Arabskiej w Bejrucie. Jak się jednak okazało, oświadczenie to było przedwczesne, gdyż w kilka dni później gabinet transjordański obradował nad tą sprawą, traktując wypowiedź premiera libańskiego jako projekt.

Tematem obrad komisji politycznej be-

dzie konflikt, jaki zaistniał pomiędzy Irakiem i Transjordanią a blokiem państw „antyhaszemickich” — Egiptem i Syrią. Konferencja państw tego bloku odbędzie się w Aleksandrii. Termin rozpoczęcia konferencji nie został jeszcze ustalony.

Fakt że na czele delegacji egipskiej stanął premier rządu, dowodzi, jak wielką wagę Egipt przykłada do tej konferencji,

W KILKU WIERSZACH...

W KILKU WIERSZACH

— Rada Miejska Tel-Awiwu postanowiła utworzyć komisję, której zadaniem będzie zbadanie pracy instytucji użyteczności publicznej w Jaffie.

— W Nataniu przystąpiono do budowy dzielnic przemysłowej. W uroczystości wzięli udział min. skarbu oraz min. imigracji. Rząd zatwierdził projekt budowy szosy, łączącej Natanię z Tel-Awiwem.

— Bawiący w Izraelu przewodniczący brytyjskiej Organizacji Syjonistycznej odwiedził biura Agencji Żydowskiej w Jerozolimie gdzie odbył rozmowę z Moszem Kol.

— Do Tel-Awiwu przybył gen. Riley i Andre Biget. Po sfinalizowaniu umowy izraelsko-syryjskiej Biget opuścił kraj. Jest to jego wizyta pożegnawcza w Tel-Awiwie.

— Liczba osób aresztowanych w Egipcie pod zarzutem „działalności terrorystycznej” powiększyła się do 140. Między innymi aresztowano syna zarządcy pałacu królewskiego w Kairze oraz inne osoby pozostające w bezpośrednim otoczeniu Faruka.

— Przedstawiciel Izraela w ONZ Aba Ewen opuścił Tel-Awiw udając się do Lake Success. Równocześnie opuścił Izrael ambasador Eilat, udając się na swą placówkę w Waszyngtonie po krótkim pobycie w kraju.

— Poseł Izraela w Australii Jehuda Arie Lewin przybył do Londynu, gdzie oświadczył na konferencji prasowej, że Izrael na wieże ściślejszy kontakt handlowy z Australią i dokona w tym kraju zakupów żywności.

— W dniu 19 bm. przybył do Izraela sekretarz poselstwa argentyńskiego. Poselstwo argentyńskie uruchomione zostanie w pierwszych dniach września z chwilą przybycia do Tel-Awiwu posła Argentyny Pablo Manuela.

Poprzedniego dnia odbyło się w Buenos Aires drugie z kolei spotkanie pomiędzy delegacją handlową Izraela a przedstawicielami argentyńskiego ministerstwa handlu.

— Izraelskie grupy młodzieżowe zrzeszone w organizacjach morskich, skierowane zostaną do pracy i przeszkolenia na okrętach i statkach izraelskiej floty handlowej. Dla młodzieży tej zorganizowano 22 dniowy kurs przygotowawczy.

Przed wznowieniem konferencji w Lozannie

TEL-AWIW (Kol Israel). Nowo mianowany przedstawiciel USA w Komisji Pojednawczej Paul Porter odbył pierwszą zaplanowaną rozmowę z członkami delegacji izraelskiej i arabskiej. Z początkiem przyszłego tygodnia rozpocząć się mają ponownie rokowania przy pełnym składzie Komisji Pojednawczej oraz obu delegacji.

Jeden z członków delegacji izraelskiej Gerszon Hirsz powrócił w najbliższych

dniami do Izraela, gdzie obejmie stanowisko kierownika departamentu dla spraw zachodnio europejskich w izraelskim ministerstwie spraw zagranicznych. Pracownik MSZ Tuwia Azari mianowany został członkiem delegacji izraelskiej w Lozannie na miejsce Gerszona Hirsza.

TEL-AWIW (Kol Israel). Mianowany na miejsce Marka Etridge'a nowy przedstawiciel USA w Komisji Pojednawczej Paul

Porter odbył w dniu 22 lipca konferencję z prezydentem Trumanem po czym opuścił Stany Zjednoczone udając się do Lozanny. W Lozannie przebywa już przedstawiciel Francji De Boisanger oraz przedstawiciel Turcji Huseini Jałczyn.

W dn. 22 bm. opuścił Izrael w drodze do Lozanny Eliahu Sasson. Przybył tu również delegat syryjski, który obecnie — po podpisaniu umowy o zawieszeniu broni z Izraelem — będzie oficjalnym reprezentantem rządu syryjskiego.

Tel-Awiw (Kol Israel). W dniu 23 bm. przybył do Lozanny członek Komisji Pojednawczej z ramienia USA Paul Porter. W czasie konferencji prasowej oświadczył on, że Stany Zjednoczone kontynuować będą swą dotychczasową politykę. Porter wyraził nadzieję, że istniejący kryzys zostanie zażegnany w ciągu przyszłego tygodnia.

Sekretarz Komisji Pojednawczej Pablo Ascarate zdementował wiadomość jakoby rząd brytyjski przekazał Komisji Pojednawczej swój pogląd na temat sposobów, które umożliwiłyby rozwiązanie problemów palestyńskich.

IRAK DOMAGA SIĘ WIĘKSZYCH WPLAT ZA WYDOBYWANĄ NA JEGO TERENIE ROPE NAFTOWĄ

LONDYN — Po kilkudniowej wizycie minister gospodarki Iraku, dr Jafar, opuścił Londyn, oświadczając: „Nie osiągniemy porozumienia w sprawie rewizji koncesji Irak Petroleum Co, w skład której wchodzi grupa „Royal Dutch Shell” oraz towarzystwa brytyjskie, francuskie i amerykańskie. W r. 1945 towarzystwo otrzymało koncesję na lat 75. Obecnie Irak domaga się od towarzystwa większych opłat za wydobywaną na jego terenie ropę naftową.

PRACOWNIA BIELIZNY

damskiej, męskiej i pościelowej

„EVELINA“

Warszawa ul. Jagiellońska 22
Specjalność Koldry Puchowe

DR REICHER specjalista: weneryczne, skórne, płciowe (zaburzenia) Łódź, ul. Południowa 26 godz. 2 — 6

LECZ ZĘBOW oraz nowoczesna pracownia zębów sztucznych. Łódź, ul. Piotrkowska 8

Rząd Egiptu gwałci zasady ONZ

TEL-AWIW (Kol Israel). W najbliższym czasie odbędzie się w Aleksandrii konferencja Międzynarodowej Organizacji Zdrowia na którą przybędą delegacje szeregu krajów, wchodzących w skład ONZ. W konferencji miała wziąć również udział delegacja Izraela jednak rząd egipski po dłu do wiadomości, że nie udzieli zezwolenia na wjazd przedstawicielom Izraela.

Komentując tę wiadomość, rzecznik izraelskiego MSZ stwierdził, że postępowanie Egiptu pozostaje w jaskrawej sprzeczności z podstawowymi założeniami Organizacji Narodów Zjednoczonych. Stanowisko rządu egipskiego uniemożliwia delegacji izraelskiej spełnienie swego obowiązku uczestnictwa w pracach Międzynarodowej Komisji ONZ.

Podejrzana misja Watykanu w Jerozolimie

TEL-AWIW (Kol Israel). W Jerozolimie przebywa delegacja Watykanu, która prosiła o audiencję u rabina Herzoga i dr Bergmana. Spotkanie doszło do skutku. Przedstawiciele Watykanu oświadczyli, że celem ich pobytu w Jerozolimie jest zbadanie problemu uchodźców arabskich oraz

ustalenie rozmiarów pomocy, jakiej należą im udzielić.

Delegaci stolicy apostolskiej usilnie odzeganują się od jakichkolwiek przyczyn natury politycznej które skłoniłyby ich do wizyty w Jerozolimie.

Wiadomości z Izraela

OSTATNIA PIELGRZYMKA NA GRÓB D-RA HERZLA WE WIEDNIU

WIEDŃ (ZAT). W związku z przewiezieniem szczątków Herzla do Izraela, tego roczne „Kaf Tamuz” obchodzone było we Wiedniu szczególnie uroczysto.

Przed tradycyjnym pochodem na grób Wodza, odsłonięta została tablica pamiątkowa nad bramą domu, w którym Herzl mieszkał w ostatnim okresie życia — przed zgonem w Edlach w 1904 r.

W uroczystościach uczestniczył przedstawiciel Rządu Izraela Kurt Lewin, który również towarzyszyć będzie szczątkom Herzla w drodze do Izraela.

POSIEDZENIE AGENCJI ŻYDOWSKIEJ.

TEL-AWIW (Kol Israel). W Jerozolimie odbyło się posiedzenie Agencji Żydowskiej. Skarbnik Agencji Izrael Goldstein omówił dotychczasowe wyniki akcji United Jewish Appeal na terenie Stanów Zje-

dnoczonych, państw Ameryki Południowej i Europy Zachodniej. Cwi Herman poruszył problemy absorpcji imigracji, zaś Buxstein referował sytuację polityczną.

W przyszłym tygodniu odbędzie się konferencja działaczy akcji „U. J. A.” przebywających w Izraelu.

NOMINACJA PUŁKOWNIKA

MOSZE DAJANA

TEL-AWIW (Kol Israel). Szef sztabu Cwa Hagana mianował pułkownika Mosze Dajana szefem izraelskich delegacji rozjemczych, pracujących w komisjach mieszanych z delegacjami Libanu, Syrii i Transjordanii. 26 lipca odbędzie się posiedzenie komisji rozjemczej izraelsko-syryjskiej, któremu przewodniczyć będzie gen. Riley. Spotkanie odbędzie się w pobliżu Machanaim.

Zgodnie z nową nominacją na czele delegacji izraelskiej stanie płk. Mosze Dajan.

Dzieje tragicznej pomyłki

Tel-Awiw (kor. wł.). Na konferencji naczelnych redaktorów prasy hebrajskiej, kierownik Biura Informacyjnego przy Radzie Ministrów G. Agron (Agroński) złożył w imieniu ministra Obrony Narodowej następujące oświadczenie:

„W dniu 30 czerwca 1948 r. Sąd Polowy Hagany w Jerozolimie skazał na karę śmierci porucznika Meira Towiańskiego za przekazanie informacji wrogowi, co kwalifikuje się jako zdrada stanu”. Wyrok został w tym samym dniu wykonany.

„Na skutek prośby wdowy, minister Obrony Narodowej zarządził rewizję procesu. Po dochodzeniach przeprowadzonych przez naczelnego prokuratora wojskowego, po przesłuchaniu całego szeregu świadków i zbadaniu materiału procesu wyjaśniło się, że Meir Towiański był niewinny, a wyrok i jego natychmiastowe wykonanie — tragiczną pomyłką.

„Celem naprawienia tego wstrząsającego i bolesnego błędu, postanowił szef sztabu generalnego Cwa Hagana Leisrael — w porozumieniu z ministrem Obrony Narodowej:

1) tragicznie zmarłemu Meirowi Towiańskiemu, który zajmował stanowisko komendanta jednostki wojskowej Hagany, nadać pośmiertnie rangę kapitana,

2) ekshumować zwłoki Towiańskiego

i pochować je na cmentarzu wojskowym z oddaniem im należnych honorów,

3) wypłacić wdowie i synowi zmarłego odpowiednie odszkodowanie,

4) odpowiedzialni za tragiczną pomyłkę winni stanąć przed Trybunałem Wojskowym.”

O przebiegu całej sprawy udzielił dziennikarzom szczegółowych informacji adwokat Lewicki, zastępca prawny wdowy po Meirze Towiańskim.

Towiański był aktywnym członkiem Hagany przez cały czas swego pobytu w kraju. Urodził on się w Kownie (Litwa) w 1905 r. Po ukończeniu gimnazjum studiował na Uniwersytecie, uczęszczając na wydział matematyczny — przyrodniczy. Do Palestyny przybył jako chaluc w r. 1925 i w ciągu 2 lat pracował przy budowie szos i osuszaniu bagien, chorując kilkakrotnie na malarię. Następnie otrzymał pracę w aparacie administracyjnym mandataria. W 1929 r. stanął Towiański przed sądem brytyjskim, oskarżony o tajne kontakty z Haganą. Z braku dowodów został wtedy uniewinniony. Z polecenia Hagany wstąpił na służbę do policji brytyjskiej w charakterze telefonisty. W 1934 r. przyjął posadę w Towarzystwie Potasowym w Sodomie, a w okresie rozruchów 1936—1939 znalazł się w szeregach obrońców osiedla Jemin — Mosze. Po wybuchu drugiej wojny

światowej zgłosił się — za wiedzą Hagany — do armii brytyjskiej, w której służył sześć lat jako oficer w jednostkach saperkich. Będąc we Włoszech, brał czynny udział w udzielaniu pomocy uchodźcom żydowskim. Tam też spotkał się z ministrem Szaretem, który po powrocie do Izraela wyraził się bardzo pochlebnie o pracy Towiańskiego. Po zakończeniu wojny wrócił Towiański do swojej pracy, jako inżynier w Towarzystwie Elektrycznym w Jerozolimie. Gdy rozpoczęły się napady band arabskich na osiedla żydowskie po 29 listopada 1947 r., Towiański wznosił swą działalność w szeregach Hagary, pozostając jednocześnie na swym stanowisku w Towarzystwie Elektrycznym. Jako pełnomocnik Hagany sprawował funkcje komendanta lotniska w Jerozolimie.

29 czerwca 1948 r. udał się Towiański na tygodniowy urlop do Tel-Awiwu. Rzecz działa się na początku pierwszego rozjemstwa. Nazajutrz o godzinie 5 tej południu zjawili się w jego mieszkaniu kilku oficerów, którzy wezwali go na nadwycieczne posiedzenie sztabu. Towiański udał się z nimi. Po przybyciu do sztabu został natychmiast postawiony przed Sądem Polowym i, po krótkim przesłuchaniu, skazany na śmierć za zdradę stanu i rozstrzelany. Okazuje się, że Towiańskiego oskarżono o to, że przekazał brytyjskiemu zarządowi Towarzystwa Elektrycznego (w którym pracował) spis obiektów korzystających z prądu elektrycznego, a w tej liczbie

szereg zakładów ważnych dla Hagany, jak wytwórnie broni itd. Na Sądzie przyznał oskarżony, że przekazanie tego spisu było błędem z jego strony, za przeczył jednak z całym naciskiem, jakoby miał przy tym jakiegokolwiek złe intencje. Również premier w swoim liście wysłanym do wdowy wyraził zdanie, że był to błąd ze strony oskarżonego, dodał jednak, że fakt ten nie mógł być podstawą do wydania wyroku śmierci.

Adwokat Lewicki wyjaśnił przedstawicielom prasy, że wspomniany spis przygotowany został i przekazany pewnym urzędnikom brytyjskim — za wiedzą wysoko postawionych osobistości żydowskich.

„Aby być osądzonym za zdradę — oświadczył Lewicki — czyn musi być popełniony z zamiarem zdrady interesów państwa. Ale w tym wypadku nie było złej intencji. Spis przekazany został za wiedzą oficjalnych osób, które były w tajemniczości w jego szczegóły”. Adwokat Lewickiego jest rzeczycielstwem. Towiański stanął przed wyższym Trybunałem Wojskowym, lub też gdyby wstrzymano się z wykonaniem wyroku — nie doszłoby do takich tragicznych rezultatów.

To co się zdarzyło, zdaniem adwokata, przypomina należą niezdrówę psychologii, jaka panowała w owym czasie w oblężonej Jerozolimie, w związku z licznymi ofiarami w szeregach Hagany i spośród ludności cywilnej.